

си, не си потърси даже заплатата, която се равняваше на четири шилета. Не се чу, не се видя.

На Велиден Захари си отиде у дома. Съблече дългата аба, свали калпака, облече си опнати дрехи, които майка му беше приготвила, за да ги носи по празниците и да си тропне на хорото, срещу момите. Но младият овчар не го теглеше навън, да присреща девойките при младенците, да открадне на някоя хубавица китката, както подобава на млад ерген. Няколко дни той стоя зад широките къщни порти, без да посмее да излезе от къщи, затънал в мисъл, угрижен и посърнал. Най-сетне на 1 май рано сутринта, когато баща му го попита кога мисли да се прибере отново на къшлата при овчарите, Захари се изправи разтреперан пред него и каза:

- Аз съм решил да отида да си дира честта по други места. Моля те да ми дадеш стотинна гроша за четиригодишното ми слугуване при кехалта и да ми извадиш едно тескере, за да мога да пътувам. Аз няма вече да се върна при овчарите, а ще отида да се изуча за даскал!

- И това ли бях жив да чуя! - изрева бай Стоян и се спусна да вземе един дълъг прът.

Чак до края на градчето Захари тяча под град от удари и ругатни, докато старецът се измори да гони непокорния си син и с хилязи закани го видя как изчезва сред облаци прах.

Малкият за знания и наука младеж пос с мъжествена дързост във борбата със съдбата.

Нито за миг, дори и в най-безизходни часове, той не сведе чело, не падна сломен, през хиляди несгоди и препятствия. Тръгна сам, с две голи ръце, с празен джоб, гладен, гол, без помощ от никъде - да победи света. И го победи.